

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2561). **สังคมสูงอายุ** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามลดา.
 กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข.(2560) **การประเมินและการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ**. ออนไลน์ [17กรกฎาคม 2565]. แหล่งที่มา: <http://www.hed.go.th>.
- กิตติภักดิ์ วิทยาภรณ์. (2553). **การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวจิตปัญญาศึกษาเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะของผู้สูงอายุ**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ขวัญเมือง แก้วคำเกิง, ดวงเนตร ธรรมกุล.(2558) การเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในประชากรผู้สูงอายุ. **วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ** ;9(2):1-8.
 ขวัญเมือง แก้วคำเกิง, นฤมล ตรีเพชรศรีอุไร.(2554) **ความฉลาดทางสุขภาพ**. กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: สามเจริญพาณิชย์.
 จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์.(2559) **จิตวิทยาบุคลิกภาพและพฤติกรรมสุขภาพ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 จิรัชญา เหล่าคมพุดตาจารย์,และคนอื่นๆ (2565). ผลของโปรแกรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและป้องกันภาวะซึมเศร้าเชิงสังคมและวัฒนธรรมในกลุ่มผู้สูงอายุ ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิ ปี 2563. **วารสารวิจัย และพัฒนาระบบสุขภาพ**, 15 (1), 181-195.
 ชญานันท์ ศิริกิจเสถียร,และคนอื่นๆ (2561). การพัฒนา กิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านโพธิ์พัฒนา ตำบลคณที อำเภอเมืองจังหวัด กำแพงเพชร. **The Golden Teak: Humanity and Social Science Journal**, 24(Special), 75-85.
 ชารินทร์ ก้านเหลือง. (2564) รูปแบบการจัดการตามแนว ประชากรรัฐเพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน: Management Model According to Civil State Concept to Promote Physical Activity for the Elderly in the Community. **Journal of Health, Physical Education and Recreation**, 47(1), 27-39.
 บุญใจ ศรีสถิตนรากร.(2560) **กลยุทธ์การจัดการระบบบริการสุขภาพในยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. ปทุมธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 พิสิษฐ์ พิริยาพรรณและ เวธกา กลิ่นวิชุด.(2561) **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบพอเพียงของผู้สูงอายุไทยในภาคตะวันออก (ออนไลน์)** แหล่งที่มา: <http://dspace.lib.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/4288> (In Thai) 17กรกฎาคม 2565].
 เพชรตะวัน ธนะรุ่ง, และคนอื่น ๆ. (2565). ประสิทธิภาพของโปรแกรมการ สร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุชุมชนราชธานีอโศก ตำบลบึงใหม่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. **วารสาร ศูนย์อนามัยที่9: วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม**, 16(1), 17-29.
 ภัทรภรณ์ บุญชัยเลิศ, และคนอื่น ๆ.(2565). บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขของศูนย์บริการ

- สาธารณสุข 41 คลองเตย ในการควบคุมเฝ้าระวัง โรคโควิด-19 ในพื้นที่ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. *วารสาร สหวิทยาการ สังคมศาสตร์และ การสื่อสาร*, 5(4), 71-80.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2561). การรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลาคม.
- ระวี สัจจโสภณ.(2555) อนาคตภาพรูป แบบเมืองแห่งการเรียนรู้ตามแนวความคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนา ภาวะพลัมพลังของผู้สูงอายุไทย (Doctoral dissertation, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย).
- ระวี สัจจโสภณ. (2556). แนวคิดทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาภาวะพลัมพลังในผู้สูงอายุ. *วารสาร เกษตรศาสตร์ (สังคม)*, (34)
- วารี กัง ใจ.(2562) การพัฒนาชุมชนชายทะเลต้นแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุบนพื้นฐานเศรษฐกิจ พอเพียงภายใต้การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน.คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- วชิระ เพ็งจันทร์.(2560) ความรอบรู้ด้านสุขภาพ. ในเอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมอนามัย เรื่อง ความรอบรู้สุขภาพมุ่งสู่ประเทศไทย, กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- วิหมา ธรรมเจริญ, & นิทัศน์ย์ เจริญงาม. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุตอนต้นและตอนปลายในตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัด จันทบุรี. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 15(1), 137-150.
- วัชรพร เชยสุวรรณ. (2560). ความ รอบรู้ ด้าน สุขภาพ: แนวคิด และ การ ประยุกต์ สู่ การ ปฏิบัติการ พยาบาล. *Royal Thai Navy Medical Journal*, 44(3), 183-197.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และคนอื่น ๆ. (2560). โครงการ การถอดบทเรียนตัวอย่างที่ดีของโรงเรียนและ ชมรมผู้สูงอายุที่มีกิจกรรมถ่ายทอดความรู้. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ เจพรีนธ์.
- ศิริประภา หล้าสิงห์, และคนอื่น ๆ (2563). การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชน. *วารสาร วิชาการ สาธารณสุข ชุมชน*, 6(02), 29-29.
- สิรินันท์ ชูเชิด,และคนอื่น ๆ (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างความแตกฉานทางสุขภาพ ความรุนแรงของโรค ความรับผิดชอบของผู้ป่วย และการรับรู้การดูแลแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางกับ คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ. *J Nurs Sci 2016*; 34(2) Suppl1:94-106.
- สุทธิพงศ์ บุญผดุง.(2554) การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร : ราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุทิน อ่อนอุบล. (2564). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้าง คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ: กรณีศึกษา โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลหนองโรง อำเภอนมทวน จังหวัด กาญจนบุรี. *Journal of Humanities and Social Sciences Uttaradit Rajabhat University*, 8(2), 68-87.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2562) **สรุปผลที่สำคัญการทางานของผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2562.**
กรุงเทพฯ: สำนักสถิติพยากรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ.2560 - พ.ศ.2579.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อรพิน ปิยะสกุลชัย. (2561). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูง อายุใน ตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี. *วารสารร่วมพฤษ มหาวิทยาลัยเกริก*, 36(3), 46-65.
- อาชญญา รัตน์อุบล และคณะ. (2554). **การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุไทย.**
กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย.
- อารี พุ่มประวาทย์ และ จรรยา เสียงเสนาะ. (2560). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา
พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการ
สาธารณสุขภาคใต้*, 4(3), 160-173.
- อุษา โพนทอง. (2553). **การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะพลพลังของข้าราชการกองทัพไทย
ตามแนวคิดวิทยาการผู้สูงอายุด้านการศึกษาและการเรียนรู้จากประสบการณ์.** ปริญญา
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ภาควิชานโยบาย การจัดการ
และ ความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Aongae, N., & LUENGALONGKOT, P. (2021). **THE QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY
IN BAN SUAN MUNICIPALITY, CHONBURI PROVINCE.**
- Boonrat, S., & Kovitartwatee, P. (2018). การพัฒนาประเทศตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง
ในยุคไทยแลนด์4.0.*วารสาร มจร พุทธ ปัญญาปริทรรศน์*, 3(2), 197-206.
- Boonyaratkalin, P. (2020). บทบาทพยาบาลอนามัยชุมชนกับการสร้างเสริมความรอบรู้ด้าน
สุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน.*Thai Red Cross Nursing Journal*, 13(1), 63-75.
- Buasa, L. (2006). **Sufficiency Economy: Learning Expand the Results.** *Bangkok:
Thailand Research Fund.*
- Chaichana, S. (2018). การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของราษฎร(Implementing the Philosophy of Sufficiency Economy to Improve
People's Quality of Life). *Ramkhamhaeng Journal of Public
Administration*, 1(2), 17-50.
- Doungraung, P., & Hasoontree, N. (2020). การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลนคร
นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk
University*, 6(1), 122-134.
- Friedman, M. M. (1997). **Family nursing: Theory & Stroke**, 30(1), 1478-1485.
- Health Education Division. (2013) **Health behaviors change by community** [online].
Available from: <http://www.hed.go.th/linkhed/file/89>
(in Thai) [cited 6 Apr 2021]
- Health Education Division of Thailand. (2011) **Health literacy.** Bangkok: New

Thammada; (in Thai)

- Janchai, N., & Deoisres, W. (2020). ปัจจัยที่มีผลต่อความฉลาดทางสุขภาพในผู้สูงอายุที่มีโรคความดันโลหิตสูง: การทบทวนวรรณกรรมเชิงบูรณาการ. *Thai Journal of Cardio-Thoracic Nursing*, 31(1), 17-26.
- Janchai, N., Deoisres, W., & Chaimongkol, N. (2021). A Improving Health Literacy using the Health Education and Health Empowerment Program in Thai Adults with Uncontrolled Hypertension: A Randomized Controlled Trial. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, 25(4), 600-613.
- Kaeodumkoeng K. (2018) **Health literacy: access, understand and application.** Bangkok: Amarin Printing and publishing. (in Thai)
- Kaeodumkoeng K, Thummaku D. (2015) **Health literacy promoting in aging population.** *Journal of Health Science Research* [online] Available from: <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JHR/article/view/56547> (in Thai) 3 Feb];9(2):1-8.
- Manganello JA. (2008) Health Literacy and adolescents: a framework and agenda for Future *research.* *Health Educ Res* ;23(5):840-7.
- Meekaew, E., Jaidee, W., & Sangjun, S. (2022). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันตนเองในการปฏิบัติงานเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี. *Nursing Journal of The Ministry of Public Health*, 32(1), 74-87.
- Nutbeam D. (2000) Health literacy as a public health goal: a challenge for contemporary health education and communication strategies into the 21st century. *Health Promotion* ;15(3):259-67.
- Nutbeam D. (2008) The evolving concept of health literacy. *Soc Sci Med*; 67 (12):2072- 8.
- Punyasit, P., Potikhan, R., Tanyachot, W., Nitirat, P., & Gadudom, P. (2563). รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี. *วารสาร วิชาการ สาธารณสุข*, 29(3), 478-488.
- Sorensen K, Van den Broucke S, Fullam J, Doyle G, Pelikan J, Slonska Z, et al. (2012) Health literacy and public health: A systematic review and integration of definitions and models. *BMC Public Health* ;12(80):1-13.
- Tiparat, W., Rodniam, J., & Suwanweala, P. (2565). ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวต่อความรู้ด้านสุขภาพของผู้ดูแลพฤติกรรมการ ป้องกันการพลัดตกหกล้มและการทรงตัวของผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง. *Princess of Naradhiwas University Journal*, 14(3), 72-91.
- Wanla, K., & Yupas, Y. (2565). การ มีส่วน ร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*, 8(2).

World Health Organization Quality of Life Group [WHOQOL Group]. (1994). *The development of the world health organization quality of life assessment instrument: Quality of life assessment instrument perspectives.*

World Health Organization. *Health Promotion Glossary*. Geneva: WHO; 1998. p.1-10.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี